

Karjalaisia liikemiehiä.

2. Ivan Tichanoff.

Vienan Karjalan mailta Suomeen muuttaneista ja tänne asettuneista karjalaisista oli huomattavimpia *Ivan Tichanoff*, joka täällä pääasiassa oleskeli ja asui Varsinais-Suomessa. Kuten useimmat muut tänne vakinaisesti asettuneista karjalaisista saapui hänkin jo pienenä poikasena tänne ja aluksi harjoittamaan sen ajan yleisintä rajantakaiskarjalaisten elinkeinoa Suomessa: laukkukauppaa.

Isänsä kanssa saapui hän Taivassalon pitäjään, kulkien siellä hänen kanssaan mainitulla kaupalla. Tultuaan täysikäiseksi perusti hän pysyvän kauppaliikkeen samaan pitäjään. Kulkukaupoilla ollessaan opetteli hän luku- ja kirjoitustaidon. Taivassalosta hän v. 1890 siirtyi Alastaroon Pohjanmaalle niinikään maakauppiaksi, jona toimi aina 18 vuotta, ollen hänen sikäläisellä laa-



Ivan Tichanoff

jalla liikkeellään sivukauppa Loimaan asemalla.

V. 1907 osti hän Kallion kartanon Kyrön asemalla ja muutti sinne seuraavana vuonna maanviljelijäksi. Täälläkin oli hänellä maanviljelyksen ohella kauppaliike, tällä kertaa kangaskauppa, jota hoiti sotavuosiin asti. Sen jälkeen antautui hän yksistään maanviljelykseen, jossa laajensi ja paransi suuren tilan viljelyksiä.

Hän, ollen syntynyt 1851, kuoli Kyrössä jouluk. 24 p:nä 1920.

Kauppias Tichanoff oli vakaa ja tarmokas mies, oikeita vanhan kansan miehiä, oli mukana heimonsa heräysliikkeissäkin vv. 1906—1907 tienoilla, liittyen Vienan Kar-

jalaisten Liiton jäseneksi j.n.e. Asuinpaikoillaan oli hän yleensä kunnioitettu ja jätti jällelle rehellen toimenmiehen maineen.

Karjalaiset lehdet.

I.

Karjalaisten lehdet, jos niihin luumme kaikki koko Karjalan maakunnan alueella ilmestyneet sanoma- ja aikakauslehdet, alkavat jo sangen varhain, kuuluvatpa sen ensi-ilmiöt koko suomalaisen lehdistön aikaisimpiin esiintymiin.

Ensimmäinen suomenkielinen sanomalehti oli A. Lizeliuksen v. 1776 Turussa julkaisema »Suomenkieliset (suomalaiset) Tieto-Sanomats», joka sisälsi pääasiassa maanviljelyskirjoituksia. Mutta jo kolmantena suomenkielisenä ei-virallisenä sanomalehtenä edellisen jälkeen — nuo kaksi olivat R. v. Beckerin »Turun Viikko-Sanomats» v. 1820 ja »Oulun Viikko-Sanomats» v. 1829 — alkaa Viipurissa tammik. 5 p:nä 1833 »Sanoma-Seuran» toimittamana ilmestyä ensimmäinen Karjalan alueen lehti »Sanan Saattaja Viipurista».

Tämä oli pieni lehti, ilmestyi kolmen vuoden keskeytyksellä vuoteen 1841 ja sisälsi runoja, pieniä kirjoituksia, kuulutuksia y.m. Ahkerana avustajana esiintyi siinä Jaakko Juteini, »Suomalaisten arvon» ja »Lapsen laulun» kirjoittaja.

V. 1845 alussa alkoi sitten Viipurissa karjalaisen kirjailijan ja sanomalehtimiehen Pietari Hannikaisen toimittamana ilmestyä toinen Karjalan sanomalehti »Kanava, Sanansaattaja Viipurista», jossa jo oli vaihtelevampaa sisältöä. Sitä seurasi muita, etupäässä Viipurissa ilmestyen.

Niitä karjalaisia, joita lehtemme lähinnä tarkoittaa, lähem-

min koskevana karjalaisina lehtinä on mainittava »Laatokka», joka marraskuussa v. 1881 jakoi Sortavalassa näytenumeronsa ja seuraavan vuoden alusta alkoi säännöllisesti ilmestyä samassa kaupungissa. Se jatkaa vielä ilmestymistään.

Tämän yli neljäkymmenen kahden vuoden vanhan lehden tehtävänä on ollut ensimmäisenä saattaa päivänkuulumisiin ja ajankohtaisiin kirjoituksiin kuuluvaa sanaa vanhalle karjalaiselle eli sille alueelle, jossa tunnustetaan kreikanuskoa, sen Suomen puolella olevan osaan. Varmaan lehteä on jonkun verran luettu rajan toisellakin puolella, rajanläheisissä Aunuksen seuduissa. Lehdessä, jota jo ilmestymispaikka on tuonut lähelle Vanhaa Karjalaa, onkin ollut monta Karjalanystävällistä, sen kansallista edistystä seuraavaa tai synnyttään karjalaista toimittajaa, kuten jo sen perustaja, tunnettu itäsuomalainen kirjailija K. Suomalainen, yksi Karjalan suurimpia ystäviä tohtori O. A. Hamari (Forsström), lehtorit K. Raitio ja E. A. Hagfors sekä rehtori K. S. Kaikkonen. Monet vuodet toimi lehdessä myös karjalainen kirjailija Juhani Sjöström.

Toinen ja vielä aikaisemmin perustettu Vanhaa Karjalaa yhtä lähellä oleva lehti oli »Karjalatar», joka syksyllä 1874 alkoi ilmestyä Joensuussa. Tämä lehti varmaan vähitellen löysi tiensä ainakin Repolaan rajan takana, ellei muihinkin seutuihin. Sen toimittajista Tahvo Könönen muutenkin kuin tämän lehden kautta osotti kiintymystään Karjalan asioihin,